

Bibelske øyeblikksbilder

De gode historiene har mange lag. Å unngå å snevre inn slik at man mister underfundigheten har vært en ambisjon både i tekst, bilde og illustrasjoner i boken *Utvalgt*.
Alle foto: Ellen Lande Gossner

I boken *Utvalgt* forteller tekst og bilder at Bibelens mennesker var slik som oss. – Mens Bibelens fortellinger er ganske fri for føringer, går jeg inn på hva karakterene tenker, føler og mener, sier forfatter Helga Samset.

Kjersti Juul

kjersti.juul@vl.no

22 310 433

– Det hviler et rosa, vidunderlig skjær over Bibelens fortellinger, som gjør det vanskelig å se hvor vannvittig mye av dette stoffet er, sier Helga Samset.

Rammen rundt i form av «dette skal du tro på», kan gjøre at det rent menneskelige blir utydelig. Med boken *Utvalgt* forsøker hun å trenge gjennom rosaskjæret, og få frem nyanser i bibelfortellingene som også kan fenge ungdom. Et nærmere blikk på tolv av Bibelens personer, gis nå ut på Verbum forlag.

– Å dra det opphøyde ned i det hverdagslige og nære, har vært viktig for å skape identifikasjon. Det sies at jo mer jord du har under føttene, jo klarere ser du

Å hente fortellingene inn til et «her og nå», har vært en ambisjon: Å vise at Bibelens mennesker også var slik som oss.

himmelen. Vi vet bare noe om det å være menneske, men ut fra den erfaringen kan vi også strekke oss mot noe mer, på-

peker Samset.
– *Hvor mange kunstneriske friheter må man ta med et slikt prosjekt?*

UTVALGT

18 bibelfortellinger tilrettelagt for ungdom fra 15 år.
Laget av forfatter Helga Samset og fotograf og illustratør Ellen Lande Gossner.
Gis ut på Verbum forlag.

– Historiene durrer av fortid og tradisjon, men er likevel plantet i et «nå». Jeg har forsøkt å hente ut øyeblikket, og utvide det. Mens Bibelens fortellinger er ganske fri for føringer, går jeg inn på hva karakterene tenker, føler og mener. Men balansegangen er skjor. Målet er å åpne tekstene, ikke lukke dem.

Lukt og smak. Samset jobber som profesjonell forteller. Å gjøre språket enkelt og tilgjengelig og by på fortellinger som er billedrike, er noe av nøkkelen for å fenge. Tekstene skal lukte og smake og oppleves direkte. En veksling mellom nærbilder og store sveip er bra.

– Dermed baker ikke bare enken i Sarepta brød. Hun «elter deigen sammen og leg-

ger den på en varm stein ved ilden». Å rådføre meg med teologer om hvordan det er sannsynlig at ting ble gjort på denne

«Jeg håper dette er en bok det ikke er flaut å ha med seg»

Fotograf Ellen Lande Gossner

tiden, har vært en viktig del av arbeidet, forteller Samset.

Røft. Begrepet «utvalgt» går som en rød tråd gjennom utvalget av bibelfortellinger. Her blir vi kjent med den mytiske Adam så vel som den store patriarken

«Å 'være utvalgt' høres så feiende flott ut, men i begrepet ligger også noe langt dypere som handler om å ta imot det livet man blir gitt. Jeg har ønsket å vise at Bibelen også rommer røffe forhold»

Forfatter Helga Samset

Ellen Lande Gossner innleder kapittelet om Abraham med nærbilde av to bakhoder. At det ikke er vanlig å smelle til med foto i visualiseringen av bibelske tekster, har vært en spennende utfordring for fotografen.

Abraham, men også de små figurene har fått plass.

– Historien om Lots datter som skal gis bort til fremmede

Bildet med tittelen *Mirjam* åpner kapittelet i boken som forteller historien om Mirjam, i det hun bærer sin nyfødte bror ned til elven. Han får siden navnet Moses og fører folket ut av Egypt.

Fotograf og illustratør Ellen Lande Gossner.

Forfatter og forteller Helga Samset.

menn, er en helvetesbeskrivelse. Beretningen om Lea som gifter seg med en mann som ikke elsker henne, likeså. Å «være utvalgt» høres så feiende flott ut, men i begrepet ligger også noe langt dypere som handler om å ta imot det livet man blir gitt. Jeg har ønsket å vise at Bibelen også rommer røffe forhold, sier Samset.

Ikke flaut. Med på laget har hun fotograf Ellen Lande Gossner som bidrar med den visuelle bildeleggingen av boken. Her veksler illustrasjonen av en bamse med foto av to bakhoder, et nærbilde av et øye med to gutter som ligger på gresset og lekeslås.

– Jeg har enorm respekt for «kulheten» hos tenåringer.

Mange leser ikke mye, og de leser i hvert fall ikke i Bibelen. Det er i det hele tatt mange sperrer for å ta den frem. Jeg håper dette er en bok det ikke er flaut å ha med seg, sier Gossner. Bildene er med på å hente fortellingene inn til et «her og nå». Å vise at Bibelens mennesker også var slik som oss. De var vanlige. Og de var utvalgt.

– Å smelle til med foto, har vært en spennende utfordring. Det er nok mer vanlig å tegne en vakker ting til en bibelsk tekst. At dette er historier som faktisk er veldig relevant for oss i dag, har vært en viktig inspirasjon for å jobbe frem et lekkert produkt, forteller Gossner.

Mange lag. At det finnes ulike oppfatninger av de bibelske

historiene, er et dilemma forfatter og fotograf har forsøkt å åpne opp for.

– Fortellingen om David og Jonatan er et typisk eksempel. Noen mener historien handler om et vennsforhold, andre ser en homoseksuell relasjon. Å slå et slag for den ene eller andre siden har vi forsøkt å unngå. Dette er historier med mange lag, hvis man snevrer inn står de i fare for å miste underfundigheten, forteller Samset.

– *Hva er drivkraften bak bokprosjektet?*

– Alle mennesker har rett på gode historier. Vi trenger å forstå at vi ikke er alene i verden, og det opplever jeg at Bibelens fortellinger sier. Av og til må det bare litt tilrettelegging til.